

Kartama srodni prikazi

Z.Šimić

Kartama srodni prikazi

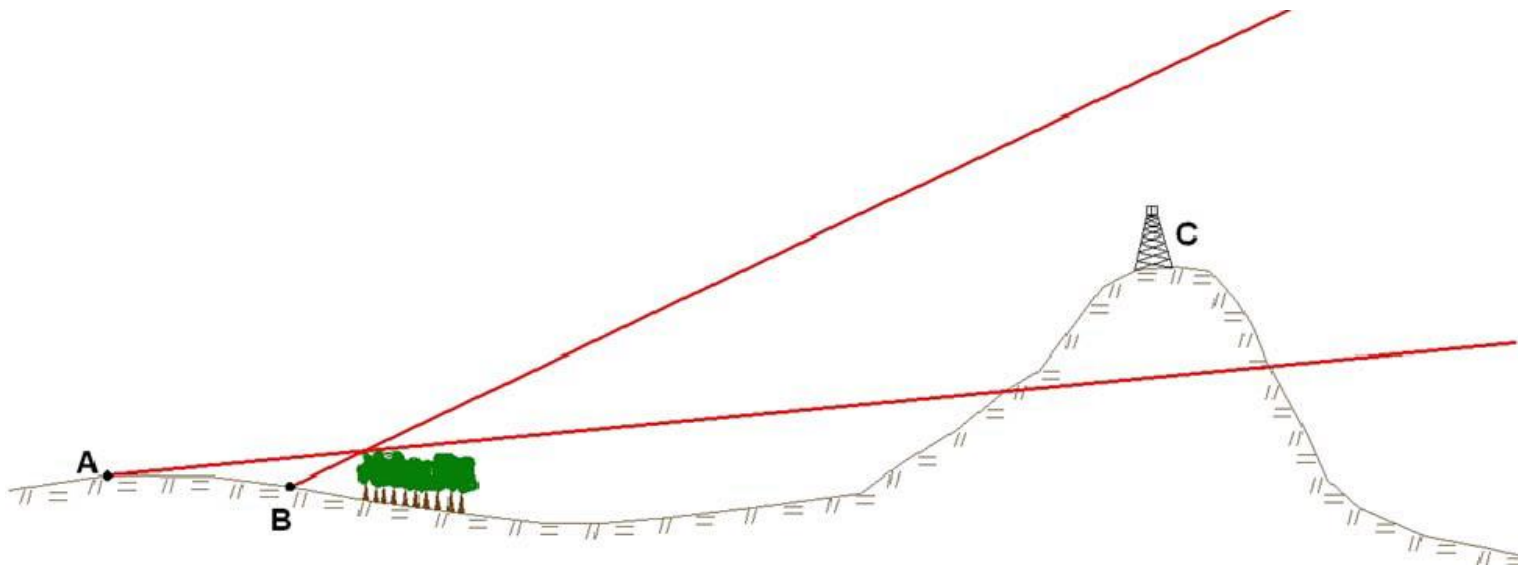
- **Dvodimenzionalni**
- **Trodimenzionalni**
- **Fotokarte**

Dvodimenzionalni kartama srodni prikazi

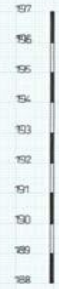
- **Su crteži nastali primjenom paralelne ili centralne projekcije, a odustajanjem od pravog tlocrtnog prikaza, dobiva se crtež stvarnog izgleda objekata.**
- **To su: profili, panorame, blokdijagrami, prikazi u ptičjoj perspektivi, zračni snimci.**

Profili

- To su paralelne projekcije niza karakterističnih točaka na vertikalnu ravninu.
- Profili se konstruiraju tako da se najprije izabere i nacрта osnovni pravac, *horizont*, kojemu se dodijeli okrugla visinska vrijednost. Od neke početne točke nanose se horizontalne udaljenosti do pojedinih točaka profila, *stacionaža*, a zatim visine tih točaka u odnosu na horizont.
- Profili terena izrađuju se npr.
 - da bi se što racionalnije položila trasa neke prometnice uz izjednačenje masa iskopa i nasipa,
 - ili se ustanovilo dogledaju li se međusobno dvije trigonometrijske točke ...

UZDUŽNI PROFIL MJ = $\frac{1:100 \text{ za visine}}{1:1000 \text{ za dužine}}$

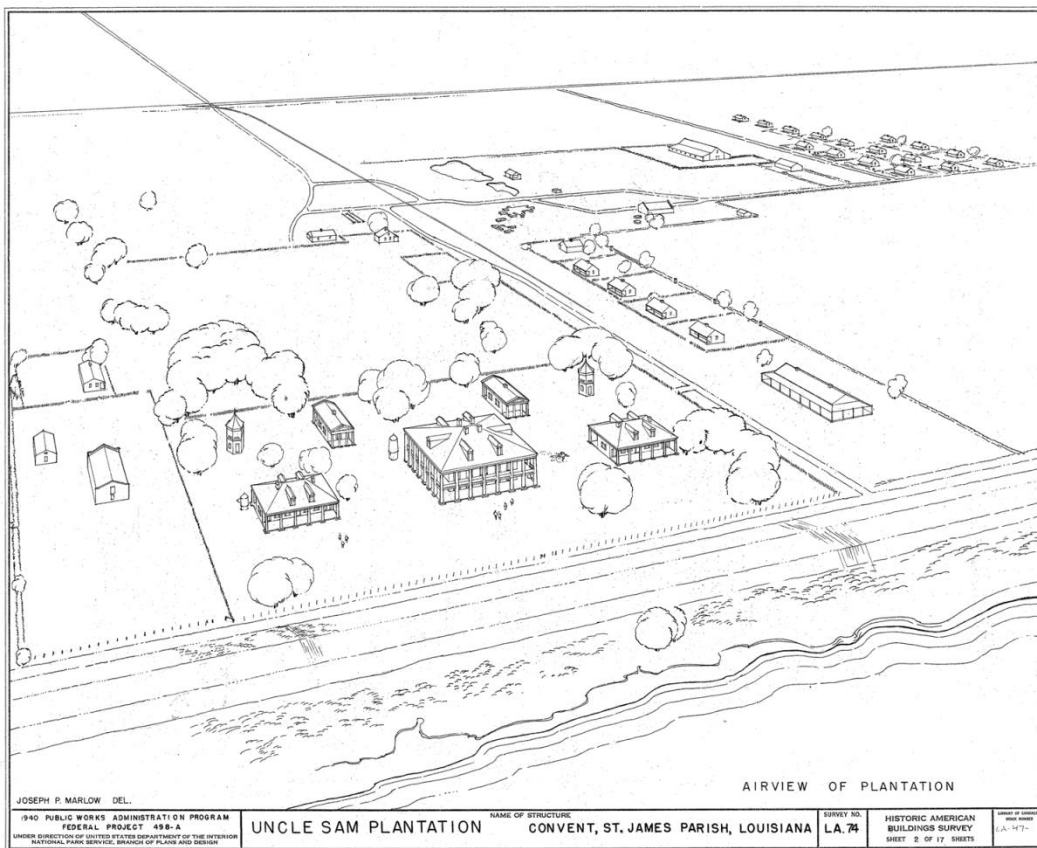
RAZLIKA KN I KT.	0.00	0.78	-0.21	-1.05	-1.17	-0.88	0.73	1.45	1.72	1.90	0.35
KOTA NIVELETE	190.00	190.78	189.57	188.52	187.35	186.47	185.74	184.29	182.57	180.67	179.32
KOTA TERENA	190.00	189.99	189.36	187.47	186.18	185.59	184.80	183.35	181.85	180.77	179.67
STACIONA ŽA	0	250	500	750	1	250	400	750	925	1000	1250
USPONI I PADOVI											
KRIVINE											
LJEVE											
DESNE											

Z.Šimić, dip.ing.geodezije

R=50m α=10°21'50"

Perspektivni crtež

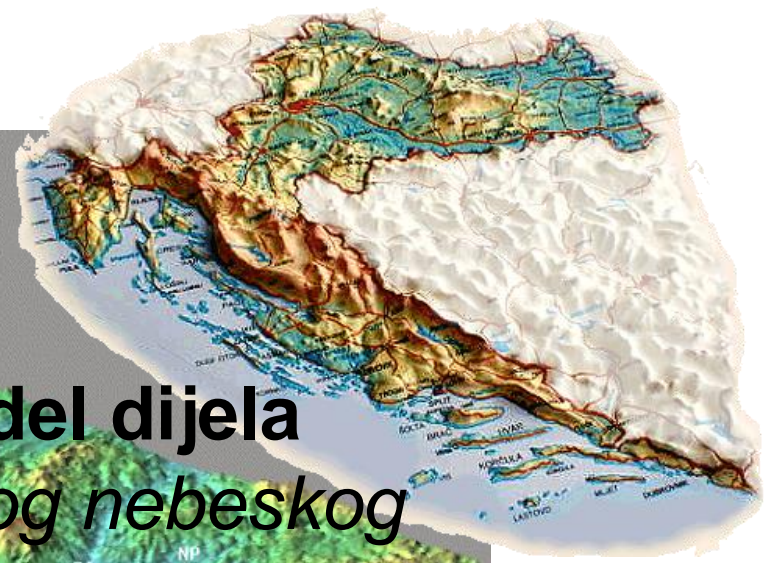
- Za prikaz krajolika u ravnini koji djeluje prostorno, izrađuje se ***perspektivni crtež*** u centralnoj projekciji ili aksonometriji
- To su crteži izvedeni u vojničkoj ili kavalirskoj perspektivi, ptičjoj ili satelitskoj perspektivi
- ***Panorame su crteži u centralnoj projekciji dijela krajolika ili krajolika na cijelom horizontu (kružne panorame).***
- ***Blok-dijagram nastaje centralnim ili paralelnim projiciranjem na kosu ravninu, npr. dijela Zemlje, izrezanog vertikalnim ravninama iz Zemljine kore i izdvojenog.***

Trodimenzijski kartama srodni prikazi

- **Su crteži izvedeni na trodimenzijskom modelu, na kojima je prikaz u odnosu na objekt prirodniji od bilo kojeg drugog oblika kartografskog izražavanja.**
- **To su reljefi, reljefne karte, globusi.**

Reljef

- Reljef je trodimenzionalni model dijela površine Zemlje (ili dijela drugog nebeskog tijela) u izabranom mjerilu, čija je osnovica ravnina.
- Prije su reljefi izrađivani od piljevine, drveta ili gipsa.
- Danas se izrađuju reljefne karte od plastike.
- Ponekad je mjerilo za visine krupnije od mjerila za horizontalne dužine.

Globus

- **Globusi su trodimenzionalni model Zemlje (*ili nekog svemirskog tijela*) u obliku kugle određenog mjerila.**
- **Kod globusa je sačuvana geometrijska sličnost sa stvarnim izgledom objekta.**
- **Globus se okreće oko osi koja prolazi kroz polove, a nagnuta je od okomice za $23^{\circ}27'$.**
- **Prema sadržaju globuse dijelimo na:**
 - **fizičke, sa sadržajem kao na topografskim kartama (poseban oblik čine reljefni globusi)**
 - **tematske, najčešći su politički**
 - **neba i nebeskih tijela**
 - **indukcijske, bez sadržaja s mrežom meridijana i paralela ili bez nje.**

Fotokarta - kartama srodni prikaz

- **Zračni (aerofotogrametrijski) snimak preveden metodom redresiranja u strogo vertikalni snimak i upotpunjen primjenom adekvatne kartografike.**

Fotokarta - kartama srodni prikaz

- Kada se više redresiranih zračnih snimaka spoji u cjelinu, nastaje **fotomozaik**
- Kada se od redresiranog zračnog snimka formira list koji po koordinatama rubova odgovara listu crtalog plana u službenoj podjeli, nastaje **fotoplan**.
- Kada se fotoplan, uz pomoć kartografskih sredstava izražavanja, dopuni takvim i sličnim podacima, nastaje **fotokarta**,
- Ako je fotoplan nastao diferencijalnim redresiranjem, nastaje **ortofotokarta**.

Digitalna ortofoto karta (DOF)

Ortofoto snimak

Z.Šimić, dip.ing.geodezije